



Tien tekortkomingen in de gangbare kijk



op veeteelt en klimaatverandering

De broeikasgasuitstoot van veeteeltsystemen wordt meestal beoordeeld op basis van 'levenscyclusanalyses' (LCA's). De overgrote meerderheid van deze LCA's heeft betrekking op industriële systemen, met een beperkte reeks inputs en outputs. Er worden veel veronderstellingen gemaakt, die vaak niet opgaan voor extensieve rondtrekkende veehouderijsystemen.

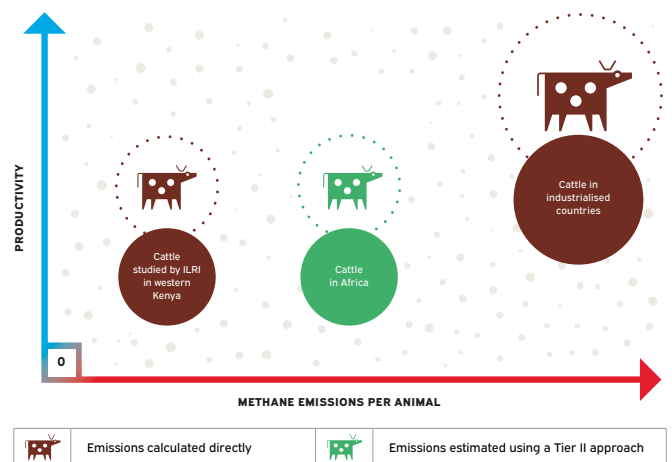
Hieronder wijzen we op tien problemen met de gangbare benaderingen die het klimaatbeleid wereldwijd domineren. We bespreken lacunes en vertekeningen in de gegevens, de problemen met definities van systemen, en problematische aannames rond basiswaarden en alternatieve scenario's.

GEGEVENS

- 1. VERTEKENINGEN IN DE GEGEVENS**
De meeste levenscyclusanalyses zijn gebaseerd op gegevens uit landen met hoge inkomens en industriële systemen. Beoordelingen van de situatie 'wereldwijd' zijn dus erg eenzijdig.
- 2. STANDAARDEMISSIEFACTOREN**
In de meeste studies worden 'standaardemissiefactoren' gebruikt, die geen goede weerspiegeling zijn van extensieve systemen. Uit studies in Afrikaanse gebieden blijkt dat de uitstoot van de plaatselijke veestapel een heel ander patroon vertoont dan in geïndustrialiseerde gesloten systemen.
- 3. BROEIKASGASMETINGEN**
Het 'aardopwarmingsvermogen' verschilt sterk per broeikasgas: methaan kent een hogere waarde (28) maar wordt snel afgebroken, terwijl kooldioxide (waarde = 1) veel langer in de atmosfeer blijft hangen. Ook de verblijftijd in de atmosfeer moet in rekening worden gebracht.

Methane emissions and per-animal productivity: directly measured and estimated

Fonte: ILRI (2018)



SYSTEMEN

- 4. HOE 'EFFICIËNTIE' GEDEFINIËRD WORDT**
Efficiëntie wordt vaak gemeten als uitstoot per eenheid productie (melk of vlees), maar hierbij wordt geen rekening gehouden met het veelzijdige gebruik van vee en grond.
- 5. VEE EN DE KOOLSTOFCYCLUS**
Er is een aanzienlijke koolstofopslag mogelijk in extensieve systemen met lichte begrazing. Dergelijke systemen kunnen in evenwicht of seizoenaal negatief zijn, wat betekent dat de veestapel hier mogelijks netto geen uitstoot veroorzaakt.
- 6. DYNAMISCH IN RUIMTE EN TIJD**
In extensieve systemen is de broeikasgasuitstoot zeer variabel in ruimte en tijd. Er zijn dan ook veel gerichtere meetmethodes nodig die verenigbaar zijn met de praktijken van de veehouders.
- 7. ECOSYSTEEDIENSTEN**
Evaluaties die stoppen bij de perceelgrens van het landbouwbedrijf gaan voorbij aan de bredere bijdragen van de extensieve veehouderij aan de biodiversiteit, het milieu en het landschap.

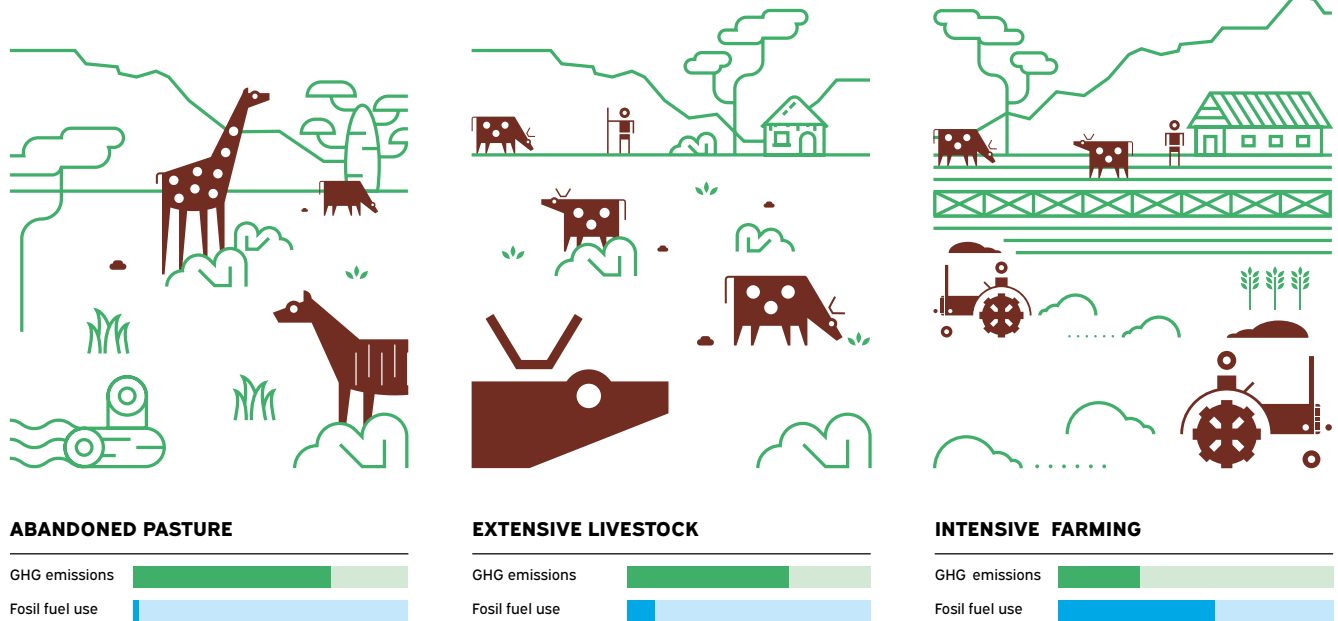
BASISWAARDEN ALTERNATIEVEN

8. ALTERNATIEF LANDGEBRUIK
Initiatieven om land opnieuw te laten verwilderen ('rewilding') of 'land-sparing' zullen mogelijks niet de verhoopte voordelen opleveren. Zo is de aanplanting van bomen wellicht minder gunstig voor koolstofopslag dan de instandhouding van blijvend grasland, vooral in drooglanden en berggebieden.

9. NICHEVERVANGING
Als het vee verdwijnt, komen er andere soorten in de plaats, waaronder wilde herkauwers en termieten. Hun uitstoot is ook niet te onderschatten, waardoor het besparingseffect veel minder groot zal zijn dan voorspeld.

Comparing greenhouse gas emissions per animal across systems

Fonte: Manzano and White (2019)



10. VOEDING EN KEUZE VAN DE CONSUMENT
Ingrijpende veranderingen in het voedingspatroon, vooral in de eerste levensjaren, kunnen nefast zijn voor kwetsbare bevolkingsgroepen. Dierlijke voeding levert eiwitten met een hoge dichtheid en belangrijke voedingsstoffen.

De extrapolatie over verschillende veeteeltsystemen heen om tot 'wereldwijde' conclusies te komen kan zeer misleidend zijn. Bij levenscyclusanalyses en beleidsaanbevelingen moet rekening worden gehouden met vertekeningen en aannames in de aanpak.

De industriële veeteelt is vaak zeer vervuילend en heeft de voornaamste macht over het voedselsysteem. Extensieve systemen, zoals de rondtrekkende veehouderij, kunnen daarentegen aanzienlijke voordelen opleveren voor zowel mens als milieu.

Bronnen

ILRI/Alemu B. and Habtamu A. (2018), tratto da <https://www.ilri.org/outcomes/science-helps-tailor-livestock-related-climate-change-mitigation-strategies-africa>

Manzano, P. and White, S. (2019) 'Intensifying pastoralism may not reduce greenhouse gas emissions: Wildlife-dominated landscape scenarios as a baseline in life-cycle analysis', *Climate Research* 77: 91-7.



Meer informatie

Deze briefing is een samenvatting van de belangrijkste punten uit het rapport *Are livestock always bad for the planet? Rethinking the protein transition and climate change debate*, opgesteld door het PASTRES-onderzoeksprogramma in samenwerking met een aantal partners. Voor het volledige verslag, gegevens over de partners, een lijst van referenties en informatiebladen, ga naar pastres.org/livestock-report

Financiering: Deze briefing maakt deel uit van het PASTRES-programma (Pastoralism, Uncertainty, Resilience: Global Lessons from the Margins), dat wordt gefinancierd door de Europese onderzoeksraad (ERC).
Website: pastres.org



Gepubliceerd onder licentie: Creative Commons Naamsvermelding 4.0 Internationaal (CC BY 4.0).